

Bilgi

Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdama Yönlendirilme İşlemleri Genelgesi

Genelge No : 2019/1 **Kabul Tarihi** : 10.05.2019
Kurum : Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü
Birim : İstihdam Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

BİRİNCİ BÖLÜM : Gaye, Dayanak ve Tanımlar

Gaye

Madde 1 - (1) Bu Genelgenin amacı, Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdamına İlişkin Yönetmelik kapsamında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca, Kurum sistemine kaydedilen çalışabilir durumdaki sosyal yardım yararlanıcılarına Kurum tarafından sunulacak hizmetlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

Madde 2 - (1) Bu Genelge; 29.05.1986 tarihli 3294 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun Ek 5 inci maddesi; 22.06.2017 tarihli ve 30104 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdamına İlişkin Yönetmelik ile 09.04.2018 tarihli Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdama Yönlendirilmesi Protokolü hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

(2) Sosyal yardım yararlanıcılarını istihdam eden işverenlere yönelik teşvik uygulanmasına ilişkin yasal düzenleme 14.04.2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde kabul edilen 6704 sayılı Yasanın 11 inci maddesiyle, 29.05.1986 tarihli 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Kanununa Ek 5 inci maddenin eklenmesi ile kabul edilerek, 26.04.2016 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

(3) Teşvik uygulamasının hayata geçirilmesi gayesiyle 22.06.2017 tarihli ve 30104 sayılı Resmî Gazete’de, yürürlük tarihi 01.01.2018 olarak belirlenen “Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdamına İlişkin Yönetmelik” yayımlanmıştır.

(4) Yönetmelik kapsamında yapılacak işlemlerin açıklanması amacıyla Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü ve Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü (SYGM) arasında “Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdama Yönlendirilmesi Protokolü” 09.04.2018 tarihinde imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

Tanımlar

Madde 3 - (1) Bu Genelgede yer alan;

- a) Açık İş: Kurum sisteminde aktif olan işgücü talebini,
- b) Aktif İşgücü Piyasası Programları: İstihdam garantili mesleki eğitim kurslarını, işbaşı eğitim programlarını ve toplum yararına programları,
- c) Bakanlık: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı,
- ç) Genelge: Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdama Yönlendirilme İşlemleri Genelgesi’ni,
- d) İl Müdürlüğü: Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü’nü,

e) İMD: İş ve Meslek Danışmanını,

f) Komisyon: Genelgenin 9 uncu maddesinde açıklanan Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdam İşlemleri Komisyonu'nu,

g) Kurum: Türkiye İş Kurumu'nu,

ğ) Protokol: 09.04.2018 tarihinde Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü ile Türkiye İş Kurumu arasında imzalanan Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdama Yönlendirilmesine İlişkin Protokolü,

h) SYDV: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarını,

ı) Yararlanıcı: Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında SYDV'lerce Kuruma kaydedilen sosyal yardım yararlanıcılarını,

i) Yönetmelik: 22.06.2017 tarihli ve 30104 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdamına İlişkin Yönetmeliği,

j) Yönlendirme hizmeti: Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında Kuruma kaydedilen kişilerin durumlarına uygun açık işlere veya aktif işgücü piyasası programlarına yönlendirilmesi hizmetini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM : Sigorta Prim Desteği

Destekten Yararlanma Şartları

Madde 4 - (1) Yönetmeliğin 4 üncü maddesi ile sigorta primi desteğinden yararlanacak sigortalı ve Yönetmeliğin 5 inci maddesi ile sigorta primi desteğinden yararlanacak işyerlerinde bulunması gereken şartlar düzenlenmiştir.

(2) Sigorta primi desteğinden yararlanılacak sigortalıda aşağıdaki şartlar birlikte aranır:

a) İşe başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde nakdî düzenli sosyal yardımlardan en az bir defa yararlanmış olanların ikamet ettiği hanede bulunmak.

b) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olmak.

c) Kuruma kayıtlı işsizler arasında olmak.

ç) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında özel sektör işverenlerince 26/4/2016 tarihi ve sonrasında işe alınmış olmak.

(3) Sigorta primi desteğinden yararlanacak işyerlerinde aşağıdaki şartlar birlikte aranır:

a) İşyerinin özel sektör işverenine ait olması.

b) Sigortalının işe alındığı yıldan bir önceki takvim yılında işyerinden SGK'ya bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya SGK tarafından belirlenen diğer bildirim yöntemlerinde kayıtlı sigortalı sayısının ortalamasına ilave olarak çalıştırılması.

c) Aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde SGK'ya verilmesi.

ç) Tahakkuk eden sigorta primlerinin yasal süresi içinde ödenmesi.

d) Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması.

e) Çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği yönünde tespitin bulunmaması.

(4) Yönetmelikte sayılan nitelikleri taşıyan sosyal yardım yararlanıcılarının belirtilen şartlar dâhilinde özel sektör işverenlerince istihdam edilmesi durumunda; sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarın tamamı, işe başladığı tarihten itibaren bir yıl süreyle Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından karşılanır. Prim desteğinden yararlanma süresini bir yıl daha uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : Kuruma Kayıt ve İstihdama Yönlendirme İşlemleri

Kuruma Kaydedilecek Kişiler

Madde 5 - (1) Yönetmeliğin 10 uncu maddesi gereğince:

a) Son bir yıl içerisinde nakdî düzenli sosyal yardımlardan en az bir defa yararlanmış olanların ikamet ettiği hanede bulunan ve 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olan,

b) 18 yaşını doldurmuş ve 55 yaşından gün almamış olan,

c) 2022 sayılı Kanun kapsamında aylık almayan,

ç) Engelli yakını olması nedeniyle engellilerin evde bakımına destek için yapılacak sosyal yardımlardan yararlanmayan,

d) Çalışabilir durumda olan,

kişiler SYDV'ler tarafından Kuruma kayıt edilir.

Kuruma Kayıt İşlemlerine İlişkin Hususlar

Madde 6 - (1) Teşvik kapsamında Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde belirtilen şartları taşıdığı belirlenen kişiler, Kuruma SYDV'lerin işleminden sonra otomatik biçimde aktif iş arayan olarak kayıt edilir. Kaydı yapılacak kişiler ana hatlarıyla Yönetmelikle belirlenmiş olmakla birlikte, İl Müdürlükleri SYDV'ler ile iletişime geçerek kayıt edilmesinde öncelik verilecek gruplara ortak şekilde karar verebilir.

(2) İllerin işgücü piyasası verileri, açık iş, işe yerleştirme ve aktif işgücü piyasası programları istatistikleri dikkate alınarak Kuruma kayıt edilecek yararlanıcıların sayısına, Protokol'ün 6 ncı maddesinin “b” fıkrasının 6 ncı bendine istinaden; İl Müdürlükleri tarafından İstihdam Hizmetleri Dairesi Başkanlığına bildirilmek ve onay alınmak suretiyle il genelinde yahut doğrudan Genel Müdürlük tarafından ülke genelinde kota uygulanabilir.

(3) Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde belirtilen şartları yitirenler, Protokol'ün 6 ncı maddesinin “a” fıkrasının 3 üncü bendine istinaden SYDV'ler tarafından Kuruma bildirilir ve Kurum tarafından yönlendirilecek yararlanıcı statüsünden çıkarılır.

(4) Sosyal yardım alanların adres bilgilerine göre otomatik olarak İMD atanmaktadır ve İMD Benim Sayfamda, ana ekrana işsizlik ödeneği alanların yer aldığı şekilde, yeni kaydedilen sosyal yardım yararlanıcılarının bilgisi eklenmiştir.

(5) İMD Benim Sayfam Danışan Listesi bölümüne ek kriter olarak “Sosyal Yardım Alan Danışanlar” bölümü eklenmiştir. Bu bölümden İMD portföylerinde yer alan sosyal yardım yararlanıcılarının listesine ulaşılabilir.

(6) İş arayanların özgeçmiş bölümüne “Sosyal Yardım Durumu” bilgisi; seçme ekranlarında sosyal yardım yararlanıcılarının fark edilmesini sağlamak için simge ile açık iş ve kurs ilanlarına uyarı niteliğinde bilgilendirme eklenmiştir.

Kaydedilen Yararlanıcıların Kuruma Davet Edilmesi

Madde 7 - (1) Kuruma kaydedilen yararlanıcılar 20 iş günü içinde Kuruma Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliğinin 106 ncı maddesi gereğince davet edilir. Yararlanıcılar teşvik, işleyiş ve müeyyideler hakkında bilgilendirilir ve yararlanıcı ile İMD arasında bireysel eylem planı hazırlanır. Yapılan davetlerde, yararlanıcının ikametgah adresinin uzaklığı dikkate alınarak en az 10 iş günü gibi makul bir sürede İl / Hizmet Merkezi Müdürlüklerine ulaşılması gerektiği belirtilebilir. Söz konusu davet işlemi kişinin net bir açık iş veya programa başvuru yapılması gibi hususları içermediğinden icabet etmeme durumu yardımın kesilmesinde dikkate alınmaz.

Kurum Tarafından Yapılacak Yönlendirme Hizmeti

Madde 8 - (1) Yönetmeliğin 10 uncu maddesi kapsamında Kuruma kaydedilen yararlanıcılar, Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliğinin 106 ncı maddesi gereğince durumlarına uygun açık işlere veya aktif işgücü piyasası programlarına yönlendirilir. İşgücü piyasası ihtiyaçlarına göre nitelik, beceri ve deneyim ihtiyacı yoğun olan sosyal yardım yararlanıcıları, öncelikle durumlarına uygun aktif işgücü piyasası programlarına yönlendirilebilir.

(2) Yönlendirme hizmeti, ilçe belediyesi için ilçe sınırı, büyükşehir belediyesi için işyeri servis aracı veya en fazla iki şehir içi toplu taşıma aracıyla ulaşım sağlanabilen il sınırı dahilinde yapılır. Ancak kişinin onayı ile yönlendirme hizmeti farklı il veya ilçeler için de yapılabilir.

(3) Sosyal yardım yararlanıcılarının yönlendirildiği açık işleri ve seçildiği programları reddedebileceği toplam sayı üç olduğu için, bu yönlendirmelerde yararlanıcılara bilgi verilmesi, yönlendirme işlemleri arasında 10 iş günü gibi makul bir süre bulundurulması uygun olacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM : Müeyyide Uygulanmasına Yönelik İşlemler

Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdam İşlemleri Komisyonu

Madde 9 - (1) Yönetmeliğin 11 inci maddesi doğrultusunda Şube Müdürü, İl Müdür Yardımcısı veya İl Müdürü başkanlığında üç kişilik Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdam İşlemleri Komisyonu oluşturulur.

(2) İlin ihtiyaçları doğrultusunda İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezinde birden fazla komisyon kurulabilir.

(3) Üç kişilik Komisyona yararlanıcının İMD'sinin dahil olmaması halinde, yürütülecek işlemlerde Komisyonca görüşüne başvurulur.

Komisyonun Görevleri

Madde 10 - (1) Yararlanıcılar, Komisyonun bilgisi dahilinde niteliklerine uygun açık iş veya aktif işgücü piyasası programlarına yönlendirilir.

(2) Sosyal yardım yararlanıcısının; Kurum tarafından teklif edilen işi kabul edip etmeme, katılımcı olmaya hak kazandığı toplum yararına programa, seçildiği işbaşı eğitim programına veya istihdam garantili mesleki eğitim kursuna katılıp katılmama durumu İMD tarafından sisteme işlenir.

(3) Yönlendirme hizmetinin yararlanıcı tarafından kabul edilmemesi durumu Komisyonca sistem üzerinden onaylanır. Haklı bir sebebe dayanmaksızın toplam kabul etmeme sayısının üçü bulması halinde, Komisyon toplanır bu durumun sistem üzerinden SYDV'ye bildirimini hususuna karar verir.

Bildirim Yapılacak Durumların Kayıt Altına Alınması

Madde 11 - (1) Komisyon tarafından yararlanıcılar için SYDV'lere yapılan bildirim işlemlerinin ispat edilebilirliği İl Müdürlüğünün uygun göreceği yöntemlerle sağlanır.

(2) Komisyon tarafından sosyal yardım yararlanıcıları için yapılan işlemlerin açık ve ispat edilebilir şekilde ortaya konulabilmesi gayesiyle;

a) Sosyal yardım yararlanıcılarına teklif edilen iş ve seçildiği aktif işgücü piyasası programlarının yazılı olarak ve iadeli taahhütlü bildirilmesi,

b) Engelli iş görüşmelerinde olduğu gibi hedef kitledeki iş arayanların işverenlerle yapacağı iş görüşmesinin Komisyon tarafından organize edilmesi,

c) İşverenlerden kişinin iş görüşmesine geldiğine ilişkin bilgi alınamayacak ise; sistemdeki "İşe Gönderme Formunun" sosyal yardım yararlanıcılarının durumunu içerir halde güncellenmiş örneğinin sosyal yardım yararlanıcısına verilmesi ve iş görüşmesine gidildiğinin ve mümkünse sonucuna ilişkin bilgilerin işlenip, işveren (işyeri yetkilisi, işe alımla görevli personel) tarafından formun kaşelenmesi suretiyle sosyal yardım yararlanıcısı tarafından Kurumumuza 20 iş günü içerisinde geri getirilmesi,

ç) Teklif edilen iş ve seçildiği aktif işgücü piyasası programlarının bildirimlerinin iadeli taahhütlü yapılmasının gecikmeye neden olacağı durumlarda sistem üzerinden (kısa mesaj/e-posta yoluyla) yapılması, akabinde yapılan bildirim hakkında ilgiliye telefonla ulaşılarak bilgi verilmesi ve bu görüşmeyle ilgili bilgilerin yazılı hale getirilmesi, gibi İl Müdürlüğünün uygun göreceği yöntemler geliştirilebilir.

Müeyyide Uygulanması Önerisiyle Bildirim Yapılacak Durumlar

Madde 12 - (1) Haklı sebep olmaksızın;

a) İşe yönlendirmenin kabul edilmemesi, yönlendirmeye rağmen görüşmeye gidilmemesi,

b) Yapılan iş teklifinin kabul edilmemesi,

c) TYP kapsamında yerleştirilen programa, yedek listede iken sonradan asil olarak belirlenen programa yahut boş kontenjanı bulunan programa günlük gönderme yapıldığı halde başlanmaması,

ç) Seçildiği istihdam garantili kursa veya işbaşı eğitim programına başlanmaması,

durumları İMD tarafından sisteme işlenir.

(2) Bu durumların makul aralıklarla ayrı ayrı ya da sadece birinin üç kez tekrarı halinde komisyonun onayı ile sistem üzerinden SYDV'ye bildirilir.

(3) Yönlendirme hizmeti sunulması için iki kez Kuruma davet edilip söz konusu davete icabet etmeyen sosyal yardım yararlanıcılarının, SYDV tarafından iletişim bilgileri ve çalışabilir durumda olmalarının incelenerek teyit edilmesi halinde, bu aşamadan itibaren işe yönlendirme işlemleri gerçekleştirilebilir ve 12 nci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan hallerin üç kez tekrarlanması müeyyide uygulanmasında değerlendirilebilir.

(4) Bu şekilde bildirilen kişilerin nakdi düzenli sosyal yardımları, durumun Kurum sistemi üzerinden Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemine bildirilmesini takip eden aybaşından itibaren bir yıl süreyle Vakıflar tarafından kesilebilir.

Haklı Sebepler

Madde 13 - (1) İşin reddine ilişkin Yönetmelikte belirtilen haklı sebep kavramı önem arz etmektedir. Bu nedenle Komisyon, hedef kitlede yer alan danışanların durumuna vâkıf olmalıdır. Sosyal yardım yararlanıcıları, mutlaka niteliklerine uygun açık işlere, kurs ve programlara yönlendirilmelidir.

(2) Hedef kitledeki kişi haklı sebep olmaksızın işi reddediyorsa bu durum açık ve ispat edilebilir şekilde ortaya konulabilmelidir. İl ve Hizmet Merkezi Müdürlükleri gerekli görürse belirleyeceği bir grup İMD'yi sadece söz konusu hedef kitlenin istihdam faaliyetlerine yönlendirilmesi için görevlendirebilir. Bu durumda İMD Birim Yöneticisi tarafından İMD'lerin portföylerinde gerekli görülen değişiklikler yapılmalıdır.

(3) Makul sürede belgelendirilmesi şartıyla haklı sebep olarak değerlendirilebilecek durumlar şu şekildedir;

a) Eş, çocuk, anne, baba veya kardeşlerinden birinin vefatı ya da resmi kurum veya kuruluşlardan alınacak doktor raporu ile kanıtlanmak kaydıyla kendisinin veya bu maddede sayılanlardan birinin hastalık hali,

b) Yangın, yer sarsıntısı, sel baskını gibi doğal afetler,

c) Herhangi bir nedenle ulaşımın imkânsız hale gelmesi,

ç) Kanuni bir ödevin yerine getirilmesi,

d) Muvazzaf askerlik hizmetinin yerine getirilmesi,

e) Gözaltına alınma hali

f) Hükümlülük ve tutukluluk hali,

g) Savaş, sıkıyönetim, olağanüstü hal gibi durumlar,

ğ) Salgın hastalık nedeniyle karantina,

durumları Komisyon tarafından göz önünde bulundurulur ve SYDV'ye bildirilmez.

SYDV'ye müeyyide uygulanması önerisiyle bildirim yapıldıktan sonra mücbir nedenlerin belgelendirilmesi halinde, durum Vakıf mütevelli heyetlerince değerlendirilir.

Yararlanıcı Statüsünün Yeniden Değerlendirilmesi İçin Yapılan Bildirim Durumları

Madde 14 - (1) Yönlendirme hizmeti sunulması için iki kez Kurum'a davet edilip söz konusu davete icabet etmeyen sosyal yardım yararlanıcıları, durumları tekrar değerlendirilmek üzere SYDV'ye iletilir. Ayrıca bu kişilerin iletişim bilgileri ve çalışabilir durumda olmaları da SYDV nezdinde teyit edilir.

(2) Bir yıl içerisinde yönlendirme hizmeti sunulmayan yararlanıcılar, durumları tekrar değerlendirilmek üzere Komisyon tarafından SYDV'ye iletilir.

(3) Bu madde kapsamında yapılan bildirimler, müeyyide uygulanmasına ilişkin olmayıp yararlanıcının Kurum kayıtlarında yer almaya devam edip etmemesine ilişkindir.

Müeyyide Uygulanması Durumu ve İtiraz Mercii

Madde 15 - (1) Komisyon tarafından yapılan bildirim sonucu müeyyide kararı verme yetkisi SYDV'lerdedir. Müeyyide uygulanması durumunda itiraz Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Mütevelli Heyetine yapılır.

İřbirlięi

Madde 16 - (1) İl Müdürlükleri ve Hizmet Merkezleri, Genelgenin etkin bir şekilde yürütümü için SYDV'lerle ve diğer sosyal paydaşlarla işbirliği içinde hareket eder, personel durumuna göre SYDV ziyaretleri düzenler, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarında konuyu gündeme getirir, Valilik nezdinde bilgilendirme çalışmalarında bulunur ve imkanlar dahilinde gerekli diğer önlemleri alır.